

man vilde forhindre det, kunde man jo nok gøre det. Jeg tror som sagt ikke, at vore egne Forfattere ville i den Henseende ved Oversættelser faa meget Udbytte deraf. Dem, det især vil komme til Gode, vil være de fremmede, som nu blive oversatte til Dansk, og i Reglen er det dem, der trænge mindst. De Folk, der skrive paa de store Sprog, Tysk, Fransk eller Engelsk, og som overhovedet skrive saaledes, at man finder det værdt at oversætte deres Værker, pleje at være særdeles godt stillede i økonomisk Henseende, saa det Hensyn synes jeg ikke man behøver at tage. Jeg vil ikke sige, at jeg vil stille mig absolut afvisende til den Tanke, at man skal slutte sig sammen med andre europæiske Folk i det Stykke, uen jeg vil dog henstille, om vi ikke kunde vente i alt Fald saa længe, til vore to Nabolande, Norge og Sverige blive færdige med deres Overvejelser, saa at vi i det Stykke kunde følges ad. At vi allerede i Halvfjernerne sluttede en saadan Overenskomst med Sverige, var jo meget let at motivere, da jo dog de to Lande vare omtrentlig ligestillede. Men overfor de øvrige fremmede Lande er Forholdet et ganske andet.

J øvrigt er der ogsaa i Forslaget forskellige Forandringer fra den nugældende Ret, hvis Fortrin jeg synes ere noget tvivlsomme. Der gøres saaledes gældende i § 2, at en Forfatter har udelukkende Ret til at offentliggøre mundtlige Foredrag af opbyggende, belærende eller underholdende Karakter. At offentliggøre et Foredrag vil formodentlig sige at optrykke det eller raade for, at det skal optrykkes; det vil med andre Ord sige: han maa kunne forbyde Referater. Jeg veed ikke, om det er ganske hensigtsmæssigt. Naar en Mand holder et Foredrag, som han maasse har gjort sig megen Tid med at udarbejde, og ganske tænker at holde paa flere Steder, kan det ganske vist være ubehageligt at se, at Bladene have et udførligt Referat, saa at Læserne paa andre Steder kende det, før han kommer dertil. Jeg tror imidlertid, at Praxis er den, at naar en saadan Forfatter beder om ikke at blive refereret, refererer man ham ikke; men det er noget andet at opstille det som en positiv Lov, at det ikke er tilladt. Det vil nemlig føre — ikke til at man lader være at referere, naar man bliver bedt om ikke at referere — men at man i hvert enkelt Tilfælde bliver nødt til at spørge vedkommende, om han tillader, at man refererer, og Enden kan maasse blive, at det bliver Skik at betale for at faa Lov til at referere saadanne Foredrag af opbyggende og belærende Indhold, som dog kunne være af en vis Interesse, og som kunne gøre stor

Nytte netop ved Bladenes Mellemkomst. I en senere Paragraf er der nævnt forskellige Foredrag og Forhandlinger, som der ikke behøves nogen Tilladelse til at referere. Jeg vil dog henstille, om man ikke skulde lade de opbyggende og belærende Foredrag flytte hen i den Paragraf.

Saa er der en ny Bestemmelse med Hensyn til Oplæsning. Det skal ikke være tilladt, før 5 Aar ere gaaede efter Udgivelsen af et Værk, at oplæse det offentligt. Det forekommer mig, at det er en noget lang Frist, jeg tror i det hele taget, at man let overvurderer det Tab, en Forfatter kan lide ved, at man oplæser hans Værker; jeg vil snarere tro, at det i mange Tilfælde kan være Forfatteren til Fordel, at hans Værker blive oplæste, thi derved blive Folk bekendte med denne Forfatter, Folk faa derved tit en ganske anden Lestighed til at blive bekendte med ham end ellers. Det vil være som et stort Advertisement, en Reklame for Forfatteren, og vil maasse bidrage til, at hans Bøger blive læste i større Udstrækning. Denne Bestemmelse, at man ikke maa oplæse, før 5 Aar ere gaaede, kan være temmelig ubehagelig, og jeg veed heller ikke rigtig, hvor Grænsen er, hvor man maa læse. Der synes nærmest at være tænkt paa offentlige Oplæsninger. Men dette offentlig eller ikke offentlig er undertiden noget vagt. Sæt, at der er en Foredragsforening — og man har mange saadanne her i Landet, hvor Folk slaa sig sammen og betale en Mand for at faa et Foredrag af oplysende eller belærende Indhold; man betaler hans Rejse og lidt til — en saadan Foredragsforening er jo en privat forening, og der maatte det vel være tilladt at oplæse. Men saa er der den Omstændighed derved, at hyppig give disse Foredragsforeninger andre, der have Interesse for Sagen, Lov til at komme til Stede, imod at de betale — f. Eks. — 25 Øre ved Indgangen. Bliker det saa et offentlig Møde? (Kirke- og Undervisningsministeren: Ja!) Ja, saa maatte det i dette Tilfælde være forbudt at oplæse der. Jeg tror, det er at gaa for vidt; jeg tror, det vil være mere til Skade for den almindelige Oplysning end til Gavn for den vedkommende Forfatter.

Endnu skal jeg henlede Opmærksomheden paa den Paragraf, der nævner forskellige Brug, forskellige Anvendelser af andres Værker, uden at det derfor kan betegnes som Eftertryk; det er § 14. I den er der ogsaa foreslaaet enkelte Forandringer fra det nugældende; der er saaledes bestemt, at fremtidig maa man ikke bruge Vers til Bisebøger, uden at man skal spørge derom;